

IZHAJA VSAKI DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične števe, se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Nujna prošnja.

Danes dne 7. t. m. pride v Trst skupina 45 ruskih učiteljev in učiteljic. Ker so hoteli prenapolnjeni, obračamo se do Slovanov z uljudno prošnjo, da naj, ako le možno, dajo na razpolago po eno ali več postelj, izlasti z ozirom na to, da je med ruskimi izletniki več dam. Vse prijave naj se pošiljajo na upravo lista „Edinost“.

Odbor

za vsprejem ruskih učiteljev.

BRZOJAVNE VESTI.

Slavnostna otvoritev turske železnice.

SPITAL 5. Cesar je došel sem z dvornim vlakom ob 8.15 predpoludne. Bil je navdušeno pozdravljen. Nagovoril ga je najprvo železniški minister Vrba, ter se mu zahvalil da se ni ustrašil težavne poti, samo da pristostuje otvoritvi te nove železnice, ki znači začetek nove dobe v razvoju avstrijske trgovine in industrije. Cesar je odvrnil, da ga veseli, ker more pristostovati otvoritvi železnice, ki dela čast avstrijski tehniki, in bo odprla avstrijski trgovini in industriji novo pot do Trsta in s tem do meje. Za tem je pozdravil cesarja deželni glavar koroški baron Aichelburg, imenom dežele ter se mu zahvalil ker se ni vstrašil dolge in mučne poti da pristostuje otvoritvi železnice, ki donese pravi blagoslov za dosedaj zapuščen predele dežele. Po kratki odvrnitvi cesarjevi je knez in škof blagoslovil novo črto.

BADGASTEIN 5. Cesar je došel sem točno ob 11. uri in tri četrt predpoludne. Med vožnjo ob novi železnici je ljudstvo cesarja posrdo navdušeno pozdravljalo. Železniški minister Vrba in ravnatelj drž. železnice dr. Millemoth sta dajala cesarju pojasnila o novi črti. Vožnja je napravila na vse udeležence velik utis.

Na postaji v Gostinskih toplicah (Bad Gastein) so pozdravili cesarja načelniki oblasti Solnogaške. Med gosti je prisoten med drugimi tudi tržaški namestnik princ Hohenzollern.

Dr. Wekerle na Dunaju

BUDIMPEŠTA 6. Ministerski predsednik dr. Wekerle je odputoval na Dunaj. Jutri ga vsprejme cesar v audienci.

Novo srbsko posojilo.

BELIGRAD 5. Zadnji ministerski svet se je bavil z vprašanjem novega posojila, ter je sklenil poslati bivšega finančnega ministra Paču v Pariz, da tamkaj zaključi pogajanja glede posojila.

Iz Španske.

MADRID 5. List „Dinastia“ poroča iz Kadiksa, da je španska vlada sklenila odstopiti nekemu angleškemu arzenalu vojni ladje delnici v Ferolu in Kartageni. List napada

vlado, da v vsem sledi migom in želim iz Angleške in da stavlja u nevarnost življenjske državne interese. Ta odkritja so povzročila silno razburjenje.

Balkanska konfederacija.

SOFIJA 5. Odbor „Aliance“ namerava zapričiti živahno agitacijo tukaj, v Belemgradu in Bukarešti v prilog balkanske konfederacije.

Srbski kralj Peter.

BELIGRAD 6. Kralj Peter je na današnjem jutrnjem spreobodu v Topšiderskem parku padel v lahko nesvest. Padel je s konja, ne da bi se bil poškodoval. Kralj se je v kočiji povrnil v palačo in se počuti sedaj popolnoma dobro.

Iz Turčije.

CARIGRAD 6. List „İttihad“, ki velja za vladno glasilo, oporeka, da bi vojni krogi uplivali na vlado v prilog vojne. — „Jeni Gazeta“ pravi, da Turčija noče vojne, ako bi pa hoteli Grki kršiti turške pravice na Kreti, bo Turčija prisiljena pričeti vojno.

SOLUN 6. Kakor se govori, se je opustilo namero, da bi sultan prišel semkaj. Mesto njega pride njegov sin, da bo prisostvoval slavnostim povodom obletnice obnovljenja ustave.

BEROLIN 6. „Lokal Anzeiger“ poroča iz Soluna: Tukajšnje redne čete otidejo bržkone na grško mejo. Pod orožje je pozvan del rezervistov. Odredjena je mobilizacija topništva. Na mejo so poslali že več baterij brzostrelnih topov.

Iz Perzije.

TEHERAN 6. Iz Surmije prihaja vest, da je bilo ob spopadu med tamošnjim guvernerjem in turškim konzularnim agentom ubitih 8 Turkov in 3 nacionalisti. Mir je zopet vzpostavljen. Vse vasi okraja stražijo turški četni oddelki.

Kitajska.

PEKING 6. Angleška, Avstro-Ogrska in Združene države so naznabile kitajski vladi, da ne priznavajo rusko-kitajskega dogovora o upravi ruske železniške zone v Mandžuriji, ker morajo določbe, ki se tičejo naseljevalnega prava mednarodnih naselbin na Kitajskem, izvirati iz pogodbe velevlasti.

Sestanek nemškega cesarja s švedskim kraljem.

SASSNITZ 6. Danes ob 10. uri predpoludne je došel semkaj švedski kralj s tremi vojnimi ladjami. Kralj je posetil cesarja Viljema na jahti „Hohenzollern“, kmalu potem je cesar vrnil obisk.

SASSNITZ 6. Danes je bila v navzočnosti nemškega cesarja in švedskega kralja odpravljena nova paroplovna zveza Sassnitz-Trelleborg.

Opava 6. V Witkoviški livarni je večeraj predpoludne eksplodiral plavž. Tri osebe so bile težko, deset pa lahko ranjenih. Plavž je bil razveden.

Dubrovnik 6. Generalni inspektor topništva nadvojvoda Leopold Salvator je došel danes predpoludne semkaj. Danes in jutri bo inšpiciral topništvo in odputuje pojutrišnjem v Trebinje.

Državni zbor.

DUNAJ 6. Na nadaljevanju razprave nujnega predloga posl. Metelke glede minoritetnih šol je posl. Grafenauer nadaljeval svoj na zadnji seji prekinjen govor. Svoj štiriurni govor je dovršil ob 2 uri 20 minut. Potem ko je še govoril posl. Hubka v češkem jeziku, je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja bo ob 5. uri popoludne. Na seji se bo vršila volitev delegatov.

Še drugi ljudje, ki so v knjigi Sreče na boljšem mestu zapisani, nega jaz, se jej ne morejo ubraniti. O ti šmentana reč!

Tako je govoril sam s seboj in pri tem prav vztrajno meril s svojimi dolgimi koraki sobico, ali kurnik, kakor je je sam imenoval. Pri tem je z levico mahal po zraku, desnico pa je tako tiščal v žepu, da je bilo pričakovati, da se prikaže kje na hlačah nad kolonom odprtina... Ko ga je zazeblu v levico, jo je mahoma potisnil v žep in nadaljeval mahanje in gestikuliranje z desnico...

Tako je tekal ciziroma letal po sobi gori in doli toliko časa, da se je zadostno ogrel. Potem je sel za mizo na pol podrt stol, vzel svečnik v roke in pričel pisati in pisati... Miza je bila prava vredna družica stolu, kajti imela je le tri noge in ako je sploh hotel pisati, jo je moral na četrtem oglu podpirati s kolonom. Eno nogo mize je namreč nekega dne, ko je bilo posebno mrzlo, odtrgal in zakuril žnjo peč, da se je nekoliko ogrel pri njej. Od tedaj pa se je moral vsakokrat mučiti, ako je hotel spravit par vrtic na papir. Sploh je vsa oprava in notranjost sobice kazala, da naš Boris Skala ni ljubljeneč sreče in blagostanja...!

DUNAJ 6. Poslanska zbornica je na današnji večerni seji izvolila delegate. Izvoljeni so bili: za Štajersko: Schoiswohl in Ploj, namestnik baron Morsey; za Koroško: Dobernig, namestnik: Nagel; za Kranjsko: Šusteršič, namestnik Pogačnik; za Istro: Laginja, namestnik Mandić; za Gorico in Gradiško: Bugatto, namestnik Faidutti; za Trst: Pittoni, namestnik Scabar. Prihodnja seja jutri.

Državni zbor bo zaključen.

DUNAJ 6. — Parlamentarni položaj je jako moten, to tembolj, ker je slovanska opozicija zbog cesarjevih besed odločena, da ne odneha. Sploh je le malo upanja, da bi došlo do sporazumljenja med vlado in slovansko opozicijo. Vlada si v glavnem prizadeva, da razbije „Slovansko enoto“. Vendar so bila dosedaj vsa tozadevna pogajanja brezuspešna. Ako ne pride do sporazumljenja, bo zasedanja zbornice že jutri zaključena.

Politika ponesrečencev.

V Gorici 1. julija 1909.

Kedar se ladija potaplja in se spuščajo v morje rešilni čolni, takrat ponesrečenci ne izbirajo sredstev, ki bi jih rešila; potapljačji se opirajo, česar more, da ne utone, in tudi če je prepričan, da se rešiti ne more, vendar si skuša podaljšati življenje, in naj bi to bilo za trenotke. Tako se godi nekoč vsemagogočni Pajerjevi stranki. Prvi sunek je doživela na zadnjih državnozbornih volitvah, a drugi občutljivejši na volitvah v deželni zbor. Ta stranka je sama izdelala volilni red, po katerem naj bi jej bilo zagotovljeno absolutno gospodstvo med laškim prebivalstvom in trajna hegemonija tega poslednjega nad slovenskim dvetretjinskim delom dežele. Kakor se jej je žalilob zadnje deloma posrečilo, tako se jej je izjalovilo prvo.

Volitve so pokazale, kako malo za slombe ima ta stranka med italijanskim ljudstvom; ladija se je začela potapljati, počasi sicer, a gotovo. Degenerirano laštvo na Gorickem jo je rešilo najhujšega; kajti zdravo in pošteno furiansko ljudstvo je izvolilo za poslance moze iz svoje srede in pa take, od katerih je smelo pričakovati ne lepo donekih fraz in še manj čudežev, marveč poštenega dela v korist vseh deželanov.

Tudi slovensko ljudstvo je glasno povedalo, kaj hoče in izbralo si je po večini moze, ki naj bi zastopali v deželnem parlamentu težaje in koristi pretežnega prebivalstva slovenske zemlje, to je kmečkega stanu. In prišlo je samo ob sebi, da sta se ti dve stranki enacih stremljenj združili v delavno večino. Splošna je bila sodbda, da bomo Slovenci pravičnejše upoštevani od laške ljudske stranke, toliko v gospodarskem, kolikor v narodnem oziru. Zato smo napeto pričakovali, da se enkrat začne pošteno delati v deželnem zboru. Toda prišlo je drugače! Radi osebnih ambicij je preprečila Pajer-Gregoričeva manjšina vsako delovanje. Uprla se je manjšina večini in dogodil se je v analih parlamentarizma načuden škandal, da je od cesarja imenovani deželni glavar in predsednik stopil na stran manjšine in je z isto vred — obstruiral!

Deželni poslanci so prejemali plačo za to, da so hodili poslušat obstrukcijsko čitanje obstrukcijskih predlogov manjšine. Zapravljali se je čas in pa krvavo prislužen denar naših davkoplačevalcev za prazen nič, dokler ni bil slednjič dež. zbor odgođen. — Obstrukcionisti s Pajerjem na čelu so imeli

desetletja vso moč v svojih rokah, a ko jim je razsodno ljudstvo vzelo vajeti iz rok, kričali so kakor obsedeni in namesto, da bi se pokorili ljudski sodbi, preprečili so vsako delovanje dež. zbora v neizmerno škodo davkoplačevalcev. Tako smo ostali brez deželnega zbora. Deželni voz pa se je še nadalje opotekal po negotovih potih pod vodstvom starega deželnega odbora.

Pač so vatajali glasovi, da se deželni zbor razpusti in se razpišejo nove volitve, a ti glasovi so zopet utihli, in ostalo je vse pri starem.

Prišel je pa dan, ko je laško-liberalno stranko zadel tretji sunek; razkrilo se je gnjilo gospodarstvo ultralaškega denarnega zbora, kamor so segale korenine te stranke in na katerem so sloneli glavni njeni stebri. Pokalo je tedaj, da je bilo groza in niteško predstavljati si, kako deprimujoča so vplivali ti dogodki na že maloštevilne priistaše te stranke.

Da bi se bile tačas vršile nove volitve, bi ta nekdanja tako mogočna stranka ne prišla skoro niti več v poštev! Zastopniki delavljne deželnozbornske večine so tudi trkali pri ministerstvu na to, da se naj dež. zbor razpusti, a Bienenrth se ni nič kaj ogreval za tak korak. Očividno je vladil na tem, da se stvar zavleče, da se laško-liberalni stranki pusti časa dovolj, da se jej zacelijo skeleče rane in da se zopet zbore. Vlada bi torej rada imela za vsako ceno nekdanjo večino, saj je prepričana, da z nobeno drugo ne pojde tako po njeni volji. Mi ne bi imeli ničesar proti temu eksperimentu, ko bi se s tem zavlačevanjem ne oškodovali davkoplačevalci in ako ne bi bila stremljenja vlade po vpostavljenju nekdanje večine naperjena proti nam in proti interesom našega slovenskega ljudstva. Tu gre edino za našo kožo! Vlada bi se rada iznebila odločnih zastopnikov našega naroda in iznebila bi se jih še rajši laško-liberalna stranka. Zato dela ta stranka sedaj na vse kriplje, da bi se zopet zbrale, da bi se rešila iz zagat in se nekoliko rehabilitirala do prihodnjih volitev. Vlada povspešuje to njeno prizadevanje kolikor more, in dovolila je naslednici propalega denarnega zbora dva milijonsko posojilo, od katerega naj bi imela ta stranka vsaj indirektno moralno podporo. Po drugi strani so upregli v strankine namene vse deželno uradništvo, katero danes potuje po deželi radi zavarovanja goveje živine in poverili so mu tudi druge misije, za katerimi tiči skrivna namera, da bi nekdanji deželnozbornski večini pridobili zopet zaupanje med ljudstvom. V potu svojega obraza hitijo sedaj gospodje nakrat reševati različne probleme in dali bi temu ljudstvu nasenkrat vsega, vsega, kar hoče, samo da jim vrne zaupanje in popularnost, kakor je to bilo v davnih časih.

Deželne blaginje pa se polnijo deželnih doklad; kmet plačuje in plačuje, a zamačaka podporiz deželnega zbora. Načrti, po katerih bi se naj pomoglo stoterim nujnim potrebam občin in okrajev, ležijo zaprašeni v deželni hiši. Gospodje hočejo tako, ker ni še prišel pravi čas in ker jih vlada podpira v tem. Toda pride čas obračuna, dasi morda še ne tako hitro, ker deželnega zbora le ni in ga najbrže ne bo dokler se ponesrečenci ne rešijo ali pa — utonejo.

Princ Jurij.

Iz srbskega uradnega vira se dementuje vse vesti, ki se nanašajo na dolgove princa Jurja in na nek namišljen prepis s zarotniki.

PODLISTEK

Avtobiografija.

Črtica.
(SLAVKOV).

„Že zopet ta prokleta burja! Nekateri pravijo, da je to zdravilo za naše mesto ob Jadranskem morju, ker nam baje pometja vse ulice prahu in očisti zrak mikrobom in takega mrčasa, ali motijo se. Na moje stališče naj se postavijo, v mojo sobico (če smem tako imenovati to luknjo) naj pridejo; okusijo naj malo sladkosti mojega življenja in izprevidijo kmalu, da ta kraška hčerka ni tako prijetna kakor se dozdeva njim. Ne vem pravzaprav, ali nisem jaz ustvarjen zanjo, ali ni ona za-me!... Burja namreč. No, sedaj naj bo konec jezi in sprizniti se moram z mislijo na večdneven neradovoljen zapor tu v tej sobici. Kako vraga naj hodim po mestu s svojim revnim površnikom, ki bi morda zadostoval kje v južni Afriki!... A ta burja piha in prepiljuje človeku kosti prav pošteno!

Je preraven in v tem ga je izdajala njegova slaba obleka. Mladenič v dobi njegovih let se vse drugače oblačijo in celo še, ako izgledajo nekaj študirano in inteligentno, kakor on! Tako je modrovala ženaka in ni verjela njegovim besedam. Zmenila sta se torej samo za stanarino in malo dai pozneje je imel Boris slavnosten vhod v svojo novo stanovanje. Vsa njegova oprava vkup je tvorila breme, ki ga je lahko nesel v svojih dveh rokah. V veliki škrtiji je imel na pol novo obleko in klobuk, katero oblačilo mu je bilo le za velike praznike in za imenitne posete. V drugi roki je nesel velik sveženj knjig in papirja. To je bil ves njegov imetek, vse premoženje, ali z drugo besedo: aktiva. Ali je bila tudi ta lastnina obtežena s pasivo? Ne vem; vendar bi lažje pritrldili nego zanikali! Inčistaliral se je torej naš Boris v novem stanovanju! Sobica nam je torej že nekoliko znana! Da si jo pa lažje predstavljamo, domislmo se mnogokatero sobice, ki smo jih videli v hišah po velikih mestih, sobice majhne in nizke, v katerih človeka pozimi zebe, a poleti ga duši in — iluzija bo popolna.

(Pride še.)

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

(89. dan razprave.)

Zagreb 5/7.

Z razprave minole sobote je zabeležiti več interesantnih in karakterističnih momentov.

Zaslišane so bile takozvane generalne priče, ki naj bi brez ozira na okraj potrdile razne „pojave“. Predsednik je predložil priči Panta Mihajloviču, kako da je na prejšnjem zaslišanju izpovedal, da mu je neki Hrvat pripovedal, da je krčmar Todorović zasramoval Hrvate ter rekel, da bo tu vladal kralj Peter. Priča je odločno oporekal, da bi bil izpovedal kaj takega in je na vprašanje predsednika odgovoril, da mu preiskovalni sodnik ni dal prečitati zapisnika poprej, nego ga je on, priča podpisal.

Priča Jęta Todorović, krčmar, je izpovedal, da je imel sliko kraljev Petra in Aleksandra in drugih Obrenovićev, ali imel je tudi slike vseh drugih vladarjev sveta, ki jih je kupoval od raznih agentov.

Tudi priča Stefan Gajdosović je odločno oporekal, da bi bil izpovedal to, kar je v preiskovalnem zapisniku. Na vprašanje predsednika, kako da je to prišlo v zapisnik, je odgovoril, priča, da — ne ve! On je izgovoril pred preiskovalnim sodnikom le dve tri besede in neumeje, kako je ono prišlo v zapisnik?!! Zapisnik pa mu je bil prečitán, predno ga je podpisal. Ta izpoved priče je izzvala senzacijo v dvorani.

Po pavzi je postavil predsednik priči sugestivna vprašanja, da-li ni vendar rekel kaj takega, da-li ni vsaj možno, da je rekel kaj takega in da je morda pozabil?

Na to je rekel priča odločno, da se ne spominja, da bi bil kaj takega rekel, ali koncem koncev je pod pritiskom menil, da je možno, da je rekel kaj sličnega. Potem pa je zopet odločno oporekal, da bi bil izjavil na zapisnik, da so se povodom kronanja kralja Petra širili proglašani na narod.

Priča solicator Nikola Brondić je rekel, da so se sicer širile srbske ustave, ali Hrvatje se danes lepo slagajo s pravoslavimi. — Tukajšnji Srbi ne streme v Srbijo.

Priča kmet Dragan Kovačević je rekel, da se je širilo srbstvo. Ko je bil spor med Srbijo je rekla neka ženska: „Kaj stori sedaj vaš cesar, ko govori srbski kralj?“

Na današnji — ponedeljkovi razpravi — se je godilo slično s pričom Mato Simićem. Govoril je o mržnji Srbov proti Hrvatim, toda ublaževal je svoje izpovedi, potem pa je vendar rekel, da je možno, da je v preiskavi tako govoril, kakor je v zapisniku.

Priča Marko Kovačević je govoril o mržnji, o raznih „pogajih“, ali konkretnega ni znal nič povedati.

Priča Ivan Idžajčić je govoril isto tako in je učitelj Krlenžo označil kakor glavnega širitelja srbstva.

Temu pa je naslednja priča Damjan Ivezić oporekal. Sicer pa je izpovedal, da se Srbi vedno izticejo kakor Srbi in je čul govoriti o srbski zemlji, o „našem kralju Petru“.

Priča Vukšin Savić je sicer čul, da je srbsko pevsko društvo v Zemunu pevalo srbske pesmi, ne spominja se pa, da bi bili poveljčevali kralja Petra. Predsednik je oporekal priči, da v preiskavi je to potrdil.

Priča Juraj pl. Bacho je izpovedal slično o srbskih pesmih kakor prejšnja priča. Pripovedal je, kako je čul, kako se dinastija Karagjorgjevičev popularizira. Obtoževal je dijake realne gimnazije v Zemunu in pripovedoval, kako je čul govoriti, da kralj Peter čisto prihaja v Zemun.

Po kratki pavzi je bila zaslišana priča Josip Pfau, ki je govorilo „pogajih“ kakor prejšnje priče.

Po opoludanski pavzi so bili zaslišani gostilničar Ivan Karasa, agent Ludovik Friedmann in knjigovodja Peter Kočić. Na sploh so govorili obtoževalno, ali posamične obtožbe so le malo obremenjevali. (To je vedno tista stara pesem pri pričah obtožnic: dokler govore o splošnih „pogajih“, so silno gostobesedni, ko pa treba govoriti konkretno, kaj je zagrešil ta ali oni obtoženec, postajajo malobesedni).

Italijanska univerza. Pogajanja med Italijani in Slovenci.

Dr. Šusteršič je naznanil včeraj v imenu „Narodne zveze“ italijanskemu klubu, da so jugoslovanski poslanci pripravljali stopiti z Italijani v pogajanja glede vseh prepornih točk, ki vise med obema narodoma v Istri, Trstu in na Goriškem. Vendar za sedaj ne morejo preurediti dosedanje taktike v zadnji univerze.

Poslanec Bugatto se je izjavil napram „Neues Wiener Tagblattu“, da je po glasovih časopisov obeh strank le malo upanja na uspeh. Vendar misli on Bugatto — da bi se dalo lahko razpriti te megle. Slovenci bi morali razumeti, da bi se v pogajanjih med

njimi in Italijani ne moglo razpravljati o stvarih, ki se odtegujejo kompetenci narodnih zastopnikov. Italijanski liberalci v Trstu bi morali razumeti, da je ustanovitev italijanske juridične fakultete zbog vstrajne slovenske opozicije ter slabe podpore od strani vlade in nemških strank popolnoma nemogoča, ako Italijani ne premagajo slovensko opozicijo.

Poslanec Bugatto pripoveduje našim Italijanom to, kar smo jim mi vedno pripovedovali: Brez nas ne dobé univerze! Kako izgleda nemška pomoč, so se lahko že pričeli v zadnjih tednih. Uprav klasično pa spričuje o nemški nestrpnosti sklep koroškega „Volkerata“, ki se je izrekel proti ustanovitvi italijanske univerze. Italijani nočejo in nočejo razumeti, da je njih eksistenca in bodočnost zagotovljena le v poštenem sporazumjenju s Slovenci. S dosedanjim politiko negacije ne pojde dalje. Dogodki se razvijajo dalje preko njihovih glav. Čim huje bodo prišli oni na nas, bo naš protipritisk temhujiši.

Naj si zbijejo Italijani enkrat za vselej iz glave misel, da se bomo pustili še nadalje italijanizirati. Ne, to so „tempi passati“. Gospodje nas zanikajo, a nas bo vseeno vedno več! Sporazum je v prvi vrsti v interesu Italijanov. Mi se počutimo v svojih bojnih vrstah povsem dobro!

Cesar o obstrukciji v državnem zboru.

Kakor poročajo nekateri listi, se je izrazil cesar v Solnogradu napram poslancu Steinwenderju, da je sramota to, kar se godi sedaj v državnem zboru. Proti poslancu Stölzlu je pa izjavil, da bi bilo najpametneje, ko bi državni zbor začel zopet redno delovati.

Poslanec dr. Šusteršič je z ozirom na omenjene cesarjeve besede izjavil, da je cesar o položaju slabo informiran. On — dr. Šusteršič — da je uverjen, da je taktika, kateri sledi njegova stranka, povsem opravljena.

Proti obstrukciji v državnem zboru.

Belgradski „Dnevni list“ napada oistro Slovence radi obstrukcije proti trgovinsko-političnemu zakonu v državnem zboru. List pravi, da se sedaj vidi, da simpatije, katere so Slovenci skazovali Srbom niso bile pošteno mišljene. Politika katero uganjajo avstrijski Slovani, je izdajstvo na interesih slovanstva.

Zaupnica ministru dr. Začku.

Češki minister-rojak dr. Začek je imel minulo nedeljo v Moravski Beli cerkvi shod volilcev; na katerem je opravičeval v eno in pol urnem govoru svoje postopanje ter opisoval parlamentarni položaj. Shod mu je izrekel zaupnico.

Orodje za obstrukcijo.

„Hlas naroda“ javlja: Nek vodilni češki poslanec, ki oskrbuje v stranki funkcijo takozvanega upravitelja kluba, je nakupil danes v različnih trgovinah trompete, piščalke in druge slične instrumente za obstrukcijske namene. En člen „Časkega kluba“ je izjavil: „Ako pride jutri do hrupne obstrukcije, bomo jutri zopet doma“.

Za sklicanje hrvatskega sabora.

Starostni predsednik hrvatskega sabora je naslovil na cesarja prošnjo glede sklicanja hrvatskega sabora. On opisuje v svojem pismu kršenje imunitete poslanca Novozela ter zaključuje sledeče:

„Kot starostni predsednik z najvišjim ročnim pismom za nedoločen čas zaključenega hrvatskega sabora smatram za dolžnost, Vašemu Veličanstvu, kot najvišjemu čuraju zakonov javiti ta slučaj kršenja ustavno zagotovljene imunitete, ter udano prositi Vaše Veličanstvo, da blagovolji milostno odrediti sklicanje sabora kraljevin Hrvatske, Slavonije in Dalmacije, da se isti konstituirajo in da zamore doseči v omenjenem slučaju zadoščenje gazečemu zakonu“.

Nevarnost vojne med Turčijo in Grško.

Odaščaji med Turčijo in Grško se zbog Krete vedno bolj poojstrujejo. Turčija pošilja vsaki dan nove čete na grško mejo. Grška je pa že utihotapila več orožja preko meje, da ga izroči med grško prebivalstvo v Makedoniji.

Dnevne vesti.

Junaški čin Italijanskih kulturnoscev povodom sokolske slavnosti na Opčinah. — Omenili smo že nekatera junakstva storjena od italijanskih pobalnov nad Sokoli in gosti, ki so se mirno vračali v mesto od nedeljske slavnosti na Opčinah. Poročajo nam še o naslednjih brutalnih činih italijanskih surovežev — pardon sinov 2000letne kulture:

Okolo polnoči sta se vračala domov od omenjene slavnosti po Acquedotto brata Čaha gosp. Č. in R. bančna uradnika, seveda mirno in le razgovarjajoča se med sabo. Nočila sta na sukni pripet spominski znak sokolskega zleta. To je zadostovalo, da se je zaletel proti njima italijanski bešež ter da je pokazal na znak z vzkrikom: „questa roba giù“

udaril g. Č. s palico po glavi. To se je dogodilo takoj za kavarno „Edison“, kjer je varovalo napadalca več mladeničev, da ne bi ga mogla napadenca prijeti. Napadenec se je podal na zdravniško postajo, kjer je našel 60letnega moža, Slovence, gospoda Frana Kenda stanujočega v ulici Industriale št. 653 IV, ki je bil ob istem času istotako napaden s palico od italijanskih napadalcev. Na podoben način je bil napaden gospod Fran Vavžin in sicer okolo 11. ure po noči. Njegov drug Groselicht rešil se je pred razbojniškim napadom s tem, da je utekel. Iz vsega se vidi, da so se ti napadi vršili po stalnem načrtu organizirane italijanske bande. Pa saj ni čudo, da je prišlo do takih banditskih, zavratnih napadov na mirne Slovence. Lista „Indipendente“ in „Gazzettino“ sta namreč ves teden pred slavnostjo hujskala proti Slovincem in jasno, brez vsakih ovinkov, pozivala na poboi, ne da bi bilo državno pravdnistvo smatralo za potrebno take članke zapleniti. Saj je že navadno hujskanje proti narodnosti kaznjivo kakor pregrešek, tembolj pa če kdo naravnost poziva na dejanske napade, kakor sta to delala omenjena lista. Mi ne moremo razumeti take popustljivosti od strani državnega pravdnistva, ter istotako ne moremo razumeti, da se omenjenima listoma in posebno „Gazzettino“ dovoljuje priobčevati v nedeljo storjene kaznjive čine. Ako je državnemu pravdnistvu prav, je to prav tudi nam.

Mi nimamo prav nič proti temu, da se laška „kultura“ kaže v vsej svoji nagoti, a nimamo tudi prav nič proti temu, da se vpricho takemu italijanskemu tolovajstvu še bolj utrjuje slovenska odločnost, kar bo nam le v korist. Danes meni, jutri tebi, pravi znani pregovor.

Dirka italijanskih biciklistov v Bazovici je napovedana za prihodnjo nedeljo, kakor se nam poroča.

K sokolski slavnosti. Italijanski listi kar besne radi krasno vpele naše sokolske slavnosti. Svoji jezi dajajo duška z neslanimi dovtipi, zavijanjii, obrekovanji, lažmi in pa hujskanjem laške javnosti proti Slovincem. Ker si ne vedo pomagati drugače, posegli so k pozivom na nizkotno maščevanje. Človeku se kar studijo taki izbruh strasti in zbečnosti in le neradi posezamo v ta smrad. Zato hočemo le na kratko obracunati žojimi.

V restavraciji „Obilisk“ na Opčinah nočejo znati slovenski. Minule nedelje — ker je bil drugje po gostilnah grozen naval — je prišla neka slovenska družba zvečer v restavracijo „Obilisk“ z namenom tam večerjati. Ali družbi ni hotel na slovensko zahtevo dati nobeden od natakarjev odgovora. Gostje so dali poklicati gospodarja — nek renegat Zaula (Šavli), ali tudi ta se je osorno izjavil: anche mi non capisco sta lingua! — Gostom seveda ni preostalo drugega nego da so odšli s tega italijanskega brloga.

Opozarjamo naše izletnike, da se vsi ognjevo morebitne nepravilke, da bi namreč zašli v gori omenjeno restavracijo, bili tam še žaljeni ali morda celo ven vrženi, ako bi zabavali slovenski. — Na Opčinah je dovolj naših narodnih gostiln in mi prav lahko izhajamo brez — taljanskih žalivcev.

Morda pa še pridje čas, ko bo italijanski zagriženec Zaula še rad slovenski govoril. — Čez sedem let vseprav pride, pravi pregovor.

Brzojavni pozdravi došli „Tržaškemu Sokolu“ o priliki nedeljske slavnosti:

Dunaj 4. — Sokol gnezdo vrh timora vije, jer slobode u ravnici nije; prve borice za slobodu naše ravnine pozdravljaju srdačno Laginja, Mandić, Strekelj, Trešić, Bjeladinović.

Ljubljana 4. — Zadržani na lastni prireditvi želimo bratskim društvom najboljšega uspeha ter kličemo krepki nazdar.

Ljubljanski Sokol.

Spominski znaki sokolske slavnosti se prodajajo pri vratarici „Narodnega doma“. Kdor jih želi kupiti naj se požuri ker jih je še malo.

Slavoloki, zvonjenje, streljanje itd. Prejeli smo: Znano je že davno, da smo Slovenci pohlevni in ponižni narod. Ponižnost nam je že prirojena, saj so bili naši predniki tudi ponižni. In ni čudo to, kajti že nad tisoč let nam gospodujejo tuji; imeli smo torej časa dovolj, da smo pričuli te lepe lastnosti „ponižnosti“. Ta lastnost se sicer v morali visoko ceni in priporoča; a hudomušni ljudje imenujejo to lastnost tudi „oslovska čednost“.

Le prepogosto se dogaja pri nas, da izkajujemo vse možne časti in poklone kakemu kogačnemu in dobro rejenemu tujcu — izrečno pa moramo naglasiti, da nam tu niso na mišli visoki obiski iz zadnjih dni na Krasu — ko se izjblja dotičnemu mogočnejšu prevažati se od kraja do kraja po naši deželi. Naša ponižna županstva so takoj na delu s slavoloki, takoj razbežajo zastave, takoj se zvoni in strelja in to mnogokrat iz lastne inicijative, največkrat pa na malenkosten migljaj od zgoraj. Kaj kažemo s tem, ni treba mnogo ugihati.

Kako so nam na visokih mestih prijazni, o tem je, mislim, pač že prepričan vsak politični otročaj.

Torej čisto naravno — je, da se tudi mi vedemo proti dotičnim faktorjem pametno in samostojno, če hočemo, da nas bodo vsaj deloma uvaževali. Če se pa valjamo le v

prahu pred njimi in poljubujemo šibo, ki udriha po naših zakrivljenih hrbtih, kažemo s tem, da nismo vredni nič boljšega!

Ne uklanjamo se visoki gospodi za to, ker zavemajo ti gospodje na naši zemlji visoka in dobro plačana mesta, saj plače za to se zajemajo iz blagajen, ki jih moramo mi polniti! Imejmo vedno pred očmi, da nismo mi tu radi te gospode, ampak oni radi ljudstva.

Pri nas zadošča, da izposluje kaka taka oseba malenkostno vladno podporo za kak vodnjak, kako cesto, ali kaj sličnega. Dotični pa je sicer vršil le svojo službeno dolžnost, ali že mu pritrči za nekaj dni „častno občanstvo“, ko se ga ni niti nadejal.

V takem slučaju je umestna primerna zahvala, a častno občanstvo je vendar preveč.

Po našem mnenju zaslužuje odlikovanje le tak mož, ki je na svojem mestu dosegel resnično kak velik, vsemu narodu koristen smoter.

Ker so pa na visokih mestih večinoma možje, ki ne ljubijo nas, je tudi nemožno, da bi se ti gospodje potezali za splošne naše narodne koristi.

Kar imamo sploh Slovenci koristnih narodnih naprav, in v kolikor smo napredovali, zahvaliti se imamo le možem, ki so vzpikili iz našega naroda, se povzpeli višje, a se niso senčili v vladni senci.

Takim možem lavorove vence!

Prošnja do usmiljenih src. Bilo je 3. t. m. ob 7. uri 50 min. zvečer, ko so podpisani 4 ribiči iz sv. Križa ribarili v Barkovljanskem zalivu. Pripetila se jim je nesreča, tako, da so bili vsi štirje v smrtni nevarnosti. Močan veter jim je naenkrat preobrnil ribiško barko. Sreča je bila, da so znali trije plavati, ali četrtega, 65 letnega Petra Verginela, morali so oni trije pol ure držati na vodi, dokler ni prišla pomoč. Pri vsem tem trpijo škode 500 kron. Ker je bilo to njihovo edino imetje in ker so vsi 4 družinski očetje, se obračajo do dobrodušnih in usmiljenih ljudi, da jim prihrane na pomoč s kak malo podporo. Blagohotne darove vprejema Anton Vetrli Acquedotto 15. III.

Vsi sprejeti darovi bodo objavljeni v „Edinosti“.

Poškodovanci:

Matija Tence, Lorenc Verginela, Ivan Švab, Peter Verginela.

Ljubeljalnost na državnem kolodvoru v Gorici s slovenskimi potniki. „Soča“ piše: V nedeljo ponoči je šel k blagajni neki Sokol iz Radovljice, da si kupi listek 2. razreda. Zadej sta stala dva Laha, ki sta nekaj godrnjala potem pa začela kričati, da Sokol ni šel do blagajne po pravi strani. Gospodična, ki je delila vozne listke, je bila na to kričanje tako prijazna, da je zaprla Sokolu vratice pred nosom ter poklicala celo redarje. No, redar je prišel pa se prepričal, da Sokol noče nobenemu nič hudega, sploh da je čisto miren ves čas ter da hoče imeti le vozni listek, po katerega je šel do blagorodne gospodične čisto po pravi strani. Gospodična je ostala z dolgim nosom, ker je morala dati Sokolu lepo dostojno vozni listek. Ona dva neumna laška kričača pa sta se blamirala, ker sta mislila, da izzoreta kak škandal, pa se jima ni ponesrečilo. Sokol je govoril seveda slovensko, kar pa menda ni bilo všeč nekaterim uslužbencem, ki so hrulili nanj po nemško. To nam je sporočil nekdo, ki je bil navzoč. — Vse tako nesramno postopanje s Slovenci je sad Wieserjeve gojnice proti Slovincem. Treba bo začeti še čisto drugačen boj s tem človekom in oholimi nemškimi uslužbenčii na državnem kolodvoru.

Nova ladija avstro-ogrsko mornarice. — Iz Pule: Uprava vojne mornarice je od neke nemške tvrdke kupila parnik „Moskva“. Ta nova ladija je namenjena za spremstvo podvodnih ladij. Ladija je dolga 152 metrov in ima 12.000 tonelat. Zgrajena je bila v neki nemški ladijedelnici po nalogu ruske vojne mornarice. Omenjena ladijedelnica pa je ladjo nazaj kupila in sedaj je ista prešla v last avstro-ogrsko vojne mornarice. Moštvo določeno za ladjo je v ponedeljek odšlo iz Pule v Nemčijo, kjer prevzame ladjo.

Od sv. Jakoba. Minoli petek, to je 25. p. m. je Čitalnica pri sv. Jakobu zaključila svojo glasbeno šolo in sicer: za gosli in za torijo. Na napredku te šole gre največja zaluga g. učitelju Čoku, ki je z vso vno in potrpežljivostjo vzdrževal in poučeval oba tečaja.

Letošnji trud g. Čoka je bil velik. Dosegel je nepričakovanih vsehov. Znal je vspeljati naši mladini veselje do glasbe, ter brez pretirane strogosti vzdrževati red med poukom. Tudi v tej šoli se je pokazal pravega pedagoga. Preuborni smo, da bi mogli poplačati tako delo. Radi tega nam ne ostaja drugega nego da se mu iskreno zahvalimo ter mu kličemo: Bog ga živi in mu plati!

Posebna zahvala pa gre tudi g. Petrovcu, ki je poučeval teorijo skoraj skozi vse leto. Začetkom šolskega leta je obiskalo prvi tečaj 15 učencev, koncem pa 8; drugi tečaj v začetku 8, koncem 9.

Letos se je videlo, da je v Trstu jako potrebna kaka glasbena šola. Da pa postane ta glasbena šola pri sv. Jakobu, ki po npravi predora pod Montuzzo ni več tako daleč od središča mesta, v korist slovenskemu trž.

narodu se obrača „Šentjakobska Čitalnica“ z ugodno prošnjo na vse tiste muzikalno nadarjene in tudi dobro izučene osebe, posebno brate Čahe, naj sjej blagovole priskočijo na pomoč, ker prihodnje leto bo rabila večje število učnih moči, bodi tudi ženskega spola. In od teh bo potem odvisno: ali bo šola procvetala, ali — propade.

Slovanskim starišem pa svetujemo, da vpišejo svoje otroke v to glasbeno šolo, ker v njej je pouk najcenejši: dve pitli kronici na mesec. Vpisovanja se za prihod. leto vršijo že sedaj in sicer od 8. t. m. pa do 15. t. m. od 8.30 do 10. ure zvečer v društvenih prostorih, Čitalnica pri sv. Jakobu, Campo S. Giacomo št. 5 I. nad.

Na sokolski slavnosti na Opčinah je bil zastopan tudi „Sokol“ v Cerknem, jedino tako društvo na Tolminskem. Častno je bil zastopani tudi postojanski „Sokol“.

Za našo družbo. Ko prirejamo zabave v korist naše šolske družbe, si pač ne moremo misliti te drugačne, nego velike ljudske manifestacije, kjer se v bratski slogi pozdravlja in srečava inteligent in priprosti delavec, bogataš in manjše premožni, fina dama in najvno dekle! Vabljeni in srčno dobro došli so vsi, prav vsi!

V nedeljo 11. t. m. pa menda ne bo tako, kajti naša vrla sl. delavska organizacija naznanja v Barkovljah svojo veliko ljudsko veselico v prid štrajkujočim v Ajdovščini. Mi privoščimo vrli organizaciji najlepših vseh, kajti nje namen je plemeniti in lačna dca ne more čakati, da pride društvo lepo po vrsti do svojih zabav. Bojimo se pa vendar le, da si bosti Ciril-Metodova in prireditelj „N. D. O.“ ena drugi v škodo, kajti če tudi nas je mnogo, vendarle moramo občutiti, če se na velikih prireditvah delimo. Menim torej, da bi bilo umestno, da slavimo 11. t. m. Ciril-Metoda, ker je to stara tradicionalna veselica.

Drugo nedeljo, pa da prihitimo vsi k N. D. O.

Šolska veselica na Proseku, ki se je vršila dne 29. m. m. v slovo šolskemu vodji g. Josipu Korenu o priliki njegovega odhoda v pokoj, je donesla 200.10 K dohodkov. Stroškov je bilo 27.90 K, ostaja torej čistega dobička 172.20 K v prid domače šolske knjižnice.

Podpisano učitelstvo se zahvaljuje slavnemu občinstvu za obilo udeležbo in vsem onim, ki so preplačali vstopnino.

Prisrčna hvala g. Drag. Starcu za brezplačno prepušitev dvorane o priliki pevskih vaj in na dan slavnosti. Niemu, kakor tudi vsem drugim dobrotnikom, ki so dali na razpolago sedeže, zastave in ta namen potrebno pohištvo in kulise, bodi izražena lepa hvala.

Slednjič se zahvaljuje podpisano sploh vsem, ki so količkaj pripomogli, da je slavnost izpadla ugodno, toliko v moralnem, kakor v materialnem oziru.

Proseško učitelstvo.

Pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici vabi bratska društva in zavedne Slovence k razviti zastave povodom društvene desetletnice z naslednjo okrožnico:

Slavna bratska društva!

Po desetih letih boja in truda obhaja tudi pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici svoj praznik.

Dne 1. avgusta t. l. razvije svoj društveni prapor v ponos starih bojnikov, v spodbudo novim, mlajšim močem.

Do sinje Adrije naj veje ta dan duh slovenske „Lipe“ in vabi nje obrežja prebivalce poslušati mlo, slovensko pesem.

Društvo „Lipa“ je izšlo skromnim sredstvom in trdim bojem vedno z veseljem nastopalo pri narodnih prireditvah v mestu in okolici ter za to pričakuje, da se tudi vrla bratska društva vdeležijo našega slavnega korporativno z zastavo, ali po odposlanstvu ter tako povečajo sijaj dneva in nam naznanijo vaj do 20. jul. skladatelja in pesem, s katero nastopijo.

V nadi, da se požrtvovalna bratska društva odzovejo našemu vabilu, kliče mo iskrene pevake pozdrave.

Bazovica, meseca julija 1909.

Pevsko društvo „Vesela“ v Šklednju hoče letos praznovati dragesletnico svojega obstanka, razvije na dan te slavnosti, ki se bo vršila dne 29. avgusta 1909., svojo zastavo.

Pripominjamo, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala. Naj se toraj bratska pevka društva že s tem smotraj povabljena.

Prosimo pa bratska društva, da nam blagovolijo priobčiti svojo udeležbo in eventualno sodelovanje ter da nam ime pesmi in skladatelja, s katero žele nastopiti, javijo najdalje do dne 1. avgusta tek. leta, da bomo mogli pravočasno sestaviti program.

Dragi bratje, mili nam rojaki!!

Prihitite v velikem številu, da proslavimo skupno ta naš praznik ter da pokažemo našemu sovražniku, kako stopamo složno in bratsko naprej z našo mlo slovensko pesnijo v Trstu in okolici. Posebno pa pri nas v Šklednju, kjer so naši ljuti sovražniki porabili vsako sredstvo, da bi uničili naše pevsko društvo, našo mlo slovensko pesem, in s tem oslabili naša bojna sredstva.

Radi tega so vsa slavna društva u Tratu in okolici tudi naprošena, da rečenega dne opuste svoje eventualno namerovane veselice in nastope ter da nam pomorejo proslaviti naš jubilej, da si dne 29. avgusta sežemo vsi bratski v roke, O d b o r.

Spušcanje na morje novega Lloydovega parnika „Meran“. Včeraj ob 11. in pol predp. so v Lloydovem arsenalu srečno spustili na morje Lloydov parnik „Meran“. Slavnostnemu aktu so prisostvovali upravni svetniki Lloydovega podpredsednika pl. Vivante na čelu. Nov parnik je posestnik parnika „Linz“, ki so ga 20. aprila spustili na morje. Kakor ta bo določen za vožnje v Levante. Razen parnikov, ki jih na račun Avstr. Lloydja gradijo v ladijedelnicih pri Sv. Roku in pri Tržiču, so štirje parniki v zgradbi v Lloydovem arsenalu. Isti bodo nosili sledeča imena: „Karlsbad“, „Scutari“, „Albanien“, „Brioni“, „Adelberg“ (! Ne: Postojna!), „Sarajevo“, „Gastein“ in „Stambul“. Kmalu zapričnejo za gradnjo dveh novih brzoparnikov s turbinami za aleksandrijsko službo.

Najdeno in izgubljen. Bel solnčnik se je našel v damakem paviljonu družbe sv. C. in M. na „Sokolovi“ slavnosti minolo nedeljo na Opčinah. Solnčnik je shranjen v našem uredništvu.

Izgubilo se je na Opčinah v nedeljo: 1 ročna torbica z drema robcem in en nov pajčolan za klobuk. Neka gospica — iz narščaja — je pozabila klobuk v šatoru, kjer so se preoblačile. Kdor je našel ta dva predmeta, naj je izroči v našem uredništvu. Zenski pas, ki je bil najden v nedeljo na Opčinah, se nahaja v našem uredništvu.

Tržaška mala kronika.

Padel s črešnje in poškodoval mater. — Lucija Damjanich, stara 60 let iz Grižojana, je stala pod črešnjo, dočim je njen sin na drevesu bral črešnje. Nakrat se mu je odčesnila veja, na kateri je stal in padel je na spodaj stoječo mater, ki si je pri padcu zlomila desno golenico. Včeraj so jo prepeljali v tukajšnje bolnišnico.

Tat v cerkvi. 20-letni mizar Fran Pulz iz Morra je bil v ponedeljek popoldne zasaden, ko je v sakristiji župne cerkve starega sv. Antona razrezal pušico, v kateri je bilo 5 K. Cerkovnik ga je predal policiji.

Požar. V skladišču premoga in petroleja Dominika Salviera v ul. del Toro št. 14. je včeraj ob 8. in pol zvečer izbruhnil ogenj. Ognjegasci so po polnoči uro trajajočem gašenju odstranili vsako nevarnost. Škodo ceni lastnik na K 5000, ki je pokrita z zavarovanjem.

Poskušen samomor. Josipina Ernestini, 19 let stara, stanujoča v ulici Alessandro Manzoni št. 4, je ločena od svojega moža, ki živi v Pulju, a je imela razmerje z nekim mladeničem, ki je zaposlen v kinematografu Volta. A kako se zli, ta noče nič več čuti o njej. Ernestina se je podala sinoči k njemu, da bi se spravila z njim, a je bila odbita. Tedaj se je podala v bližnjo gostilno Buffalo Bil, ter spila večjo množino octove kisline. Neki redar jo je spravil z vozom v bolnišnico, kjer je bila sprejeta v 4. oddelku.

Koledar in vreme. Danes: Vilibald sp. — Jutri: Elizabeta kraljica. Temperatura včeraj ob 2. uri pop. + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo, zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Sertertja oblačno. Slabi vetrovi. Vroče. V začetku še lepo, potem motno.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu. Od borova seja je danes v sredo ob 8 in pol zvečer v restavraciji „Balkan“. Vabljeni so tudi vsi načelniki odsekov sokolskega zleta.

Kolesarji! Dirkači! Opozarja se vnovič vse gg. člene, iz mesta in oddelkov, da se bo vršila v nedeljo, dne 11. t. m. cestna dirka za „društveno prvenstvo 1909“ ob že naznanjeni progi. Nagrade so zlata, dve srebrno-pozlačeni, ter srebrna svetinja; za maksimalni čas so določene bakrene svetinje.

Ne najdražje, ampak najcenejše so „Pekate“, ker se zelo nakuhajo in se jih malo potrebnije!

Poslano*)

Poziv mlinar „Stadtmühle Cilli“.

V zadnjem času razširjale so se zlobne govornice o mlinu „Stadtmühle Cilli“.

Oni, ki je v stanju imenovani povzročitelja teh zlobnih in neresničnih govoric ali enega v boljše kroge spadajočega razširjatelja, ter zamore pred sodnijo podati dokaze, na podlagi katerih se more povzročitelja kaznovati, dobi od celjskega mestnega mlinar 100 kron nagrade za razširjatelja in do 300 kron za povzročitelja.

Poročila je nasloviti na g. Josipa Kosak, Trst, Piazza Stazione.

„Stadtmühle Cilli“.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se vrši danes 7. t. m. od 9. do 11. ure.

Omara s 4 predali, slike, več parov novih otroških čevljev in platnenih ženskih čevljev.

Novo pogrebno podjetje (H. Stibiel in dr.)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic, perle, porcelana.

.. ZALOGA ..

VOŠČENIH SVEČ. — Prodaja na debelo in drobno.

Se preseli meseca julija t. l. v Corso šte. 49. blizu lekarne Rovis (Piazza Goldoni).

PRVA IN EDINA pisarna v vojaški stvari

koncesionirana od vis. o. k. namestništva

ulica Bachi št. 12, II. nad.

UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novčenja in vojaške službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošnje vojaškega značaja — oproščanje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9.-12. predp. in 4.-7. pop.

Ob nedeljah in praznikih od 10.-12. opol.

Čudovito nizke cene :-:

dvokoles, živahnih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostilne, kakor tudi različnih najnovejših plošč. Izvršujejo se tudi vse poprave. Pri Batjelu, Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na obroke. — Cenik franko.

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzne parje za postelje

M. ud. ZERQUENIE

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel al. Coroneo)

Slavnemu občinstvu se priporoča

KAVARNA MINERVA

v ulici dell' Acquadotto 22

Najfinjši likerji po najzmernejših cenah. — POSTREŽBA TOČNA. Na razpolago so gostom razni slovenski, italijanski in nemški tukajšnji in ... zunanji časopisi.

JOSIP KRANJC, lastnik.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poročtvom

Internacionalno prevažanje in selitve

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst

Umetni zobje ... Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

ANTON SKERL

mehanič, zaprisožen inšpektor

TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih svetilk, luči in prodaja gramofonov, sonofonov, in fonografov. Zaloga priprav na točni popravilne delavnice za popraviljanje avt. strojev, koles, motokoles, tuk. Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah TELEFON šte. 1734.

Za turiste, potnike, lovce

in vse one osebe, ki morajo mnogo hoditi, je

LYSIPONION - PRENDINI

jako priporočen.

Lysiponion-Prendini je čudovito mazilo ki varuje nogo proti mehurjem, žuljem in gorečici po dolgih pohodih. CENA ŠKATLI 1 KRONA.

Zaloga v Trstu: Lekarna Prendini in Agencijska Zulin, kakor tudi v vseh večjih prodajalnicah in mirodlinah.

Zdravljenje krv

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni Praxmarer. Ai due Mori Trst, veliki trg

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9-1, 3-6

od 9-1, 3-6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOB v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krome na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zrasihi zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave.

novoporočencem :-:

Tovarne in delavnice po-
hišstva in stavbenih
izdelkov v SOLKANU pri
Gerici.
Lascen železniški tir:
Gerica, drž. kolod., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:
REKA, Via Pile 2
SPLIT, nanevoj obali

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 interurban
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
K 1.000.000

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji,
Cene zmerno.

Hotel Balkan

Dirkače vprejme na cilju nabrežinska
godba. Po dovršeni dirki se vdeležimo javne
tombole, ki jo priredi pevsko društvo „Na-
brežina“. Za tem se proglasi izid dirke, na-
kar bo sledil ples, ki ga prirede člani na-
šega oddelka.

Vatimo torej vse kolezarje in prijatelje
društva, da se vdeležijo v čim večem številu
te prireditve v Nabrežini.

Nadejamo se pa, ker so nagrade drago-
cene, da se gosp. dirkači prijavijo mnogošte-
vilno pri društvenemu tajniku, g. Celestinu
Sirku, ul. Carradori 10 (pisarna), kateri vpre-
jema tudi ulege K 3.

V nedeljo točno o poludne se prijave
zaključijo.

Odbor Trž. kol. društva „Balkan“ ima
nocoj ob 8 in pol uri važno sejo v kavarni
„Minerva“.

Kolesariki „Zdravo!“ Predsedništvo.
Glasbeno društvo „Trst“ v Trstu, vabi
slavno občinstvo na ustanovni občni zbor, ki
se bo vršil v petek, dne 9. julija t. l. ob
9. uri zvečer v prostorih „Tržaškega pod-
pornega in bralnega društva“, ulica Stadion
št. 19 I. nadstr.

Slovani, ki ljubite slovensko pesem, od-
zovite se vabilu v čim večem številu.

Prip. odbor.

Odbornice in poverjenice ženske podruž.
Ciril-Metodove družbe so vabljene k važnemu
sestanku v četrtek ob 5 uri pop. v zavodu
sv. Nikolaj, ul. Farneto št. 18, n. II.

Prosimo še vse zavedne Slovence, da
blessorile prispevati kakim malim darom
za kolo sreče!

Zavarovalnici za govejo živino v Škodoju
je podelilo ministerstvo za poljedelstvo državno
podporo 300 K.

Klub dramatičnih diletantov na Proseku
vabi svoje člene in gg. dijake, da pridejo
danes ob 9. uri zvečer k nekemu važnemu
posvetovanju, ki bo v restavraciji Starca na
Proseku.

Nar. delav. organizacija.

Narodna delav. organizacija priredi
prihodnjo nedeljo, dne 11. julija t. l.
ob 5. uri pop. v »Narodnem domu« v
Barkovljah ljudsko veselico v prid štraj-
kujočih tovarišev v Ajdovščini. Opozar-
jamo že danes vse tržaške, mestne in
okolicianske tovariše na to zabavo in
človekoljubno prireditev.

Darovi.

Za damski paviljon na sokolovi slavnosti
darovali so:

Iz Opčin: gce. Keber 2 vazi in 1 torto;
ge. Jamšek 6 butelj kratekga moškata, 1
kuglupf, in 1 potico; iz Sežane: ga. Rebek
1 steklenico maraskina, 1 steklenico tamar-
inde; ge. M. Štolfa 2 steklenici pikolita, 1
škaflo biškotov; ga. Mahorčič steklenico ter-
rana; ga. M. Pirjevec 1 steklenico maraskina;
ga. Rožič 1 steklenico malinovca; ga. Smuc
1 steklenico malinovca; ga. J. Štolfa 2 bu-
teljki refuška; ga. R. Rončeti 2 steklenici
terana; ga. Z. Renčelj 1 steklenico terana;
ga. Pahor 1 K; ga. J. Renčelj 1 K; ga.
Delkot 1 K; ga. Macar 1 K; ga. Florč
80 vin.; ga. Sirača 1 K; ga. Samec 1 K;
iz Bazovice: ga. N. N. 6 K; ga. Uhan 4 K;
Vsem darovalcem priročna hvala.

— Kakor Ciril-Metodov dar — sta po-
darila g. Vučkovič 5 K in g. Bišek 5 K.

— Za možko podružnico — sv. Cirila
in Metoda darovali g. Anton Vrhovec 2 K.
Denar hrani uprava.

— Za svetovansko podružnico — sv.
Ciril in Met. je nabrala v veseli družbi gos-
pica Majcen od sledečih gg.: gg. Marocien,
Leskovec, Kocijančič, Rahne, Andrej Rebek,
Suga, Majcen po K 1 — gđc. Iv. Leskovec
60 stot. gđc. Josipina 40 stot. g. Černič

40 stot. g. Rupnik 50 stot. gđc. N. N. 20
stot. g. Duje 20 stot. Skupaj K 930. —
Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Iz Lokve na Krasu. — V torek, dne 29.
junija so se vršila v naši vasi šolska veselica,
ki se je toliko v gmotnem kolikor v moral-
nem oziru obnesla nad vse pričakovanje. Tu-
kajšnje vrlo učiteljstvo zasluži za ta svoj
trud vse priznanje.

Predstavljal se je Adamičeva spevoigra
„Slava cesarju Francu Jožetu I.“ s takim
vpebom, da so bili prisotni stariši kar očar-
ani. Posebno je ugajal nastop vojakov in
sirot. Vsem si lahko čital z obrazov, da se
jim nudi v teh okraških prizorih mnogo več,
nego so pričakovali.

Prijetno dolžnost vršim, ako se v imenu
lokaških očetov in mater zahvaljujem vsem
onim, ki so na ta ali drugi način blagohotno
pripomogli, da se je ta slavnost tako krasno
izvršila. — V prvi vrsti gre zaslugi na tem
vapeku našemu delavnemu učiteljstvu, ki je
pokazalo, da umeje in zna ceniti veliko vred-
nost zblizanja šole in doma, katero je ravno
s to veselico napravilo velik korak naprej po
poti do popolnega sporazuma. Zahvaliti se
mi je pa tudi najdražje cenjenima družinama
Muho in Frankovičevi, ki sta bili
na prirejanju in okrašanju slavnostnega pro-
stora ter pogoščenja šolskih otrok učiteljstvu
deana roka. V pravo vpadbujo učiteljstvu in
šolski mladini so tako dobrotne ruke posebno
še v tem času, ko se še šola ne more ozirati
na preveliko število pravih prijateljev. Dal
Bog, da bi kmalu prišel čas, ko se o vsaki
prihiti zgane tako prično, (kakor v teh dneh
družinah) stotine in stotine rok v skupnem
delu za blagor naše mladine — naše bodo-
nosti!

Ob koncu bodi izrečena na tem mestu
najiskrenejša zahvala blagorodnemu gospodu
Štefanu Paximadiju na velikodušnem daru
(40 K) v korist tukajšnje šolske mladine. —
Živeli posnemovalci!

Eden v imenu mnogih.

Brzovlak povozil dečka. Minolo soboto
ob 7 in tri četrt zvečer se je pripetila
v Sežani huda nesreča. Ekspresni vlak, ki
vozi iz Trsta da Dunaj je povozil 8 let-
nega dečka. Dečka je odrezalo noge in
ga vsa zmečkalo. Deček je bil hipoma
mrtev.

Vesti iz Kranjske

Brzovlak je povozil minuli teden blizu
Ljubljane tri železniške delavce, rodom H-
vate, ki so bili takoj mrtvi. Delali so na žele-
zniški progi ter gledali za odišlim vlakom.
Blizkavo je pridrdral brzovlak od zadenj ter
vse tri delavce povozil.

Vesti iz Štajerske.

Rogaško Slatino je do 2. julija obiskalo
860 strank z 1115 osebami.
Z vlaka je skočil blizu Studenca pri Ma-
riboru 18leten delavec Plattner. Obležal je
mrtev.

MLAD URADNIK

ki dopisuje samostavno v slovenskem in hrvat-
skem jeziku ter pozna tudi nemški in itali-
janski jezik, se sprejme.

Ponudbe pod: „S. C. T. 2“
Poste restante, Glavna pošta, Trst.

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba
Klemene — TRST,
ulica San Antonio 1. Trgovina manufaktur, blaga
in malih predmetov ter suknja za ženske obleke

MALI OGLASI
se računajo po 3 stot. besedo; mastno
tiskane besede se računajo enkrat več.
Najmanjša pristojbina stane 40 stotink.
Plača se takoj.

Mal docker 6 prostorov, s zavesami in 1
koleselj s kolesami na olje se
prodaja za K 160.—. Hlev ulica del Bosco. 1224

Proda se moderna spalna soba ter pohištvo
za kuhinjo, po zelo nizki ceni. —
Kje? pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 1226.

Odda se meblavana soba, ulica Gaspare Gozzi
št. 3, II. nad., vrata 5. 700

Nov avtomobil dva meseca rabljen se
prodaja. Cena 2500 kron.
Ponudbe pod šifro „ANTO 2500“, pošto-ležeče
Ljubljana. 1223

Šče se sposobna oseba za točiti vino v vino-
toču (spazio vini). Od litra po dogo-
voru. Kavcija 400 kron. Naslov pri Inzeratnem od-
delku Edinosti. 1216

Jako ugodna prilika! Ker mi sled
preseljevanju, prodam 300 kvadratnih metrov
poda iz ameriškega mecenata, obojega zajeza, po
nižji ceni od navadnega poda iz jelovine. Največja
solidnost. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti.
1215

Orkestron za gostilno s tridesetimi komadi
se prodaja. Ulica Romagna št. 26
(gostilna). 1219

HOTEL pri Pošti v Kranjski gori na Gorenj-
skem odda več sob s hrano v najem
toliko posameznikom kolikor družinam. — Postrežba
točna. Cene zmerno. 1220

Odda se meblavana soba takoj v najem.
Ulica Cologna 25. 1214

Prodajo se po nizki ceni 1 klop, 1 omara
in 2 tehtnici. Ulica Giuseppe
Gatter 48. 1210

Proda se dobroduša mlekarica, ki prodaja
vsakovrstna vina in pivo ter
mrzla jedila. Naslov ulica Industria 55. 1209

Hiša na prodaj na velikem trgu v Na-
brežini. Hiša ima hlev,
vodnjak, tri kleti in vse prostore spadajoče k gospo-
darstvu. Ponudbe na naslov Martin Pertot, Nabre-
žina 159. (1195)

Najkrasnejši izlet je v Loko pri Za-
vrhu - železniška
postaja Divača. Solidna in hitra postrežba. Tekoča
voda. Kopališče. Krasna senca poleg reke. Na raz-
polago je tudi več zračnih sob za letovišanje. Za-
obilen obisk se pripoča lastnik IVAN DUJC. (1196)

Išče se lepa meblirana in mirna soba. Po-
nudbe pod „Uradnik“ na Edinosti. 1211

Knjigovodjo večjega v izgotavljanju bilance
za Konsumna društva in poso-
jilnice išče za nekoliko dni „Gospodarsko društvo“
v Roču (Istra). Plača po pogodbi. 1184

Potrebujem čevljarskega pomočnika. Ulica
Arcata 19. 1217

Pokusite Fi-
GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-
finjši in
najzdravejši kavni pridatek. Doblja se v vseh
boljih prodajalnicah.

Oglase treba naslovijati na
Inzeratni oddelek „Edinosti“

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; preskrbuje
prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam.

Urad je skrajno zanesljiv in tajen. Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjota)

CORSO šte. 36 — TRST

Najprosti prejelci prodajal. DRAG VIKTOR.

Bogati izbor zlatnine, srebrnine, dragocenosti
in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato
in srebro z novimi predmeti. — Sprejema
naročbo in popravlja vsakovrstno, srebrnino
in žepne ure. Cene zmerno.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hackes)

prodaja na mesečne ali tedenske
obroke obleke in površnike za
moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v
prvem nadstropju

Prodajalnica manufaktur, blaga ENRICO de FRANCESCHI

— TRST —

ulica Nuova 53 — vogal Piazza Goldoni

— s podružnico —

ulica delle Poste 10 — vogal ul. Valdirivo

Velika izbira bombažev in volnenega
blaga, perila za moške, ženske in otroke,
pletenin, nogovic in drobnih
predmetov Cene zmerno.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISENTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbira moških in
ženskih čevljev. — Po-
prave se izvršujejo toč-
no in solidno

po zmernih cenah

Edina od o. kr. nameštstva avtoriza-
vana obrt za pokončavanje podgan, miši
lice, krčev in vseh mrčesov, stenic
in vseh drugih živalic

CARLO JENULL

Delavnica in zaloga TRST, ulica Tesa
šte. 30 pritličje.

F. P. VIDIC & Comp., Ljubljana

opekarna itd. ponudijo vsako poljubno množino

Zarezanih strešnikov sistem Marzola, zidakov prve vrste.

Peči, štedilnike itd. Takojšnja postrežba. Vzorce in prospekte pošljemo na željo takoj.